

მეოთხე ჯვაროსნული ლაშქრობა და ვენეციის რესპუბლიკა რობერ დე
კლარის ქრონიკის მიხედვით

გოგა ჭანტურია

*სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე შუა საუკუნეების კვლევების მაგისტრის
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

შუა საუკუნეების კვლევები (ენა, ლიტერატურა, ისტორია,
ფილოსოფია, ხელოვნების ისტორია, რელიგია)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: მანანა ჯავახიშვილი, ასოცირებული
პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2022

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა
და ხელოვნების ფაკულტეტის დეკანს, ქალბატონ ნინო
მატარაძეს ამავე ფაკულტეტის შუა საუკუნეების
კვლევების მაგისტრანტის
გოგა ჭანტურიას

განაცხადი

ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების
მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ
მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენებული ან ციტირებული სათანადო
წესების შესაბამისად.

გოგა ჭანტურია

2022

აბსტრაქტი

სამაგისტრო ნაშრომის „მეოთხე ჯვაროსნული ლაშქრობა და ვენეციის რესპუბლიკა რობერ დე კლარის ქრონიკის მიხედვით“ უმთავრეს მიზანს წარმოადგენს შეისწავლოს, მნიშვნელოვანი წყარო, რომელიც წარმოადგენს უბრალო რაინდის მიერ მოთხრობილ კონსტანტინოპოლის აღების ისტორიას. ტექსტი ორიგინალურია, არ ჩანს რომ ვინმეს დაკვეთითაა შესრულებული. ამ ტექსტის ქართულ ენაზე თარგმნამ უფრო გაამარტივა აღნიშნულ თემაზე მუშაობა, რადგან ის ფრანგულ და პიკარდიულ ენებზე იყო ხელმისაწვდომი. ასევე დავამუშავეთ პირველადი და მეორადი წყაროები, რამაც მოგვცა გარკვეული დასკვნების გაკეთების საშუალება.

ტექსტში მოთხრობილია მეოთხე ჯვაროსნული ლაშქრობის ისტორია, რომელმაც გადაუხვია თავს მიზანს და სულ სხვა მოცემულობა შექმნა მსოფლიო ისტორიისათვის. ჩვენთვის ამან აღძრა ინტერესი, რომ დაგვემუშავენინა ის წყარო, რომელიც შექმნა ლაშქრობის მონაწილემ. ამ წყაროში რიგითი რაინდის გადმოსახედიდანაა დანახული ლაშქრობის მიმდინარეობა. ის უშვებს ქრონოლოგიურ და ფაქტობრივი ხასიათის შეცდომებსაც, თუმცა ეს წყარო უმნიშვნელოვანესია მსოფლიო ისტორიოგრაფიისთვის.

გარდა ამისა, ნაშრომში განხილულია მხარეების ინტერესები, ამბიციები და ის შესაძლო მიზეზები, თუ რატომ მივიღეთ წმინდა მიწის გათავისუფლების ნაცვლად საქრისტიანოს უდიდესი ქალაქის დაპყრობა. განხილული და წარმოდგენილია ყველა მხარის ინტერესი, დამოკიდებულება და მოლოდინები.

ნაშრომში, ასევე, განხილულია შემდეგი საკითხები: ლაშქრობის გამომწვევი მიზეზები; ვენეციის ისტორია, როლი და ამბიციები; რომის ეკლესიის სურვილები და დამოკიდებულებები; სამხედრო არისტოკრატის ამბიციები და ასევე შევხებით ევროპელი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობას.

ვფიქრობ, ნაშრომი საინტერესო იქნება მეოთხე ჯვაროსნული ლაშქრობით დაინტერესებულ პირთათვის. დაინტერესებულ პირს წარმოდგენას შეუქმნის მეოთხე ჯვაროსნულ ლაშქრობაზე და დაეხმარება დასკვნების გაკეთებაში.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: რობერ დე კლარი; კონსტანტინოპოლი; მეოთხე ჯვაროსნული ლაშქრობა; პაპი ინოკენტი III; დოჟი; ენრიკო დანდოლო; ვენეცია; მარკიზი ბონიფაციუს მონფერატელი; ისააკ II; ალექსი III; ალექსი IV, ალექსი V (მურზუფლი).

Abstract

The main aim of this master's thesis, "The Fourth Crusade and the Republic of Venice in the Chronicle of Robert de Clari", is to study the important source, which is the story of the capture of Constantinople written by a ordinary knight. The text is original, it does not appear to have been commissioned by anyone. The translation of this text into Georgian made it easier to work on this topic, as before it was only available in French and Picard language. We also worked on other primary and secondary sources, which allowed us to draw some conclusions.

The text narrates the story of the Fourth Crusade, which deviated from its original purpose and created a completely different course of development for the world history. This aroused our interest to work on the source created by the participant of crusade. This source shows the progress of the crusade from the point of view of an ordinary knight. Although author makes chronological and factual errors, this source is essential for world historiography.

In addition, the paper discusses the interests, ambitions of the different parties, and the possible reasons to why the Fourth Crusade resulted in the conquest of the largest Christian city instead of liberating the Holy Land. The interests, attitudes and expectations of all parties are discussed and presented.

The paper also discusses the following issues: the reasons for the Crusade; History, role and ambitions of Venice; The desires and standpoint of the Church of Rome; The ambitions of the military aristocracy. We also talk about the socio-economic situation of the European population.

paper will be interesting for those interested in the Fourth Crusade. It will provide the reader with the general idea of the Fourth Crusade and help them draw conclusions.

The key words: Robert de Clari; Constantinople; The Fourth Crusade; Pope Innocent III; Doge; Enrico Dandolo; Venice; Marquis Boniface Monferrato; Isaac II; Alexios III; Alexios IV, Alexios V (Mourtzouphlos).

მადლობა

ავტორის განსაკუთრებული მადლობა ხელმძღვანელს — პროფესორ მანანა ჯავახიშვილს. პირველ რიგში რობერ დე კლარის ქრონიკის თარგმნისთვის შემდეგ კი მისი მოთმინების, თანადგომისა და რჩევების გარეშე ნაშრომის შექმნა წარმოუდგენელი იქნებოდა. ასევე მადლობას ვუხდით ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის იმ პროფესორებს, რომლებმაც ჩემი სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის დროს წვლილი შეიტანეს სწავლა-სწავლების პროცესის საინტერესოდ წარმართვაში.